

є незамінною. Саме вчитель спільно із шкільним психологом мають ознайомити батьків із психолого-педагогічними основами впливу стилю сімейного виховання на формування тривожності у дитини.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у вивченні впливу стилів сімейного виховання на рівень тривожності дитини, особливостей шкільного навчання дітей із різними видами тривожності, а також у розробці рекомендацій для вчителів та батьків щодо профілактики тривожності.

Література

1. Алексеєнко Т. Ф. Умови сучасного сімейного виховання: Науково-методичний посібник / Т. Ф. Алексеєнко – К., 2000. – 223 с.
2. Аметова Є.Р. Про значення сім'ї у формуванні вільної особистості дитини / Є. Р. Аметова // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 2. – С. 36–43.
3. Бондарчук О. І. Психологія сім'ї: Курс лекцій / О. І. Бондарчук – К.: МАУП, 2001. – 96 с.
4. Ильин В. А. Археология детства: Психологические механизмы семейной жизни / В. А. Ильин – М. Независимая фирма «Класс», 2002. – 208 с.
5. Кісарчук Г. С. Психологічна допомога сім'ї: Посібник / За ред. З. Г. Кісарчук. – К.: Вид-во Ін-ту соціології НАН України, 1998. – С. 43-44.
6. Кле М. Психология подростка / М. Кле // Пер. с фр. – М.: Педагогика. 1991. – 176 с.
7. Чорна І. М. Методи налагодження взаємостосунків подружжя засобами сімейної психотерапії / І. М. Чорна // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 278-286.
8. Чорна І. М. Методи соціальної роботи з девіантними підлітками з формування позитивного досвіду поведінкових норм / І. М. Чорна, М. М. Чорний // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 158-165.

УДК 378:141:371.134(043.3):355

Тушко К.Ю.

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки та

соціально-економічних дисциплін

Національної академії Державної прикордонної

служби України імені Б. Хмельницького

kltushko@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

Сфера професійних обов'язків офіцерських кадрів української прикордонної структури вимагає від них досконалого рівня здатності до реалізації професійної взаємодії.

Професійною взаємодією для сучасних офіцерів-прикордонників є досягнення оптимальних результатів та показник компетентності та професіоналізму.

Ретельне вивчення практичного досвіду підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників, зокрема сформованість здатності до професійної взаємодії, реалізується у професійній сфері і може не досягнути оптимального рівня. Здатність до професійної взаємодії в майбутніх офіцерів прикордонної служби необхідно формувати перед початком професійної діяльності, тобто під час навчального процесу у відповідному закладі освіти.

Дослідження наукових проблем, за відповідною логікою, варто починати з аналізу дефінітивної системи. Основними дефініціями запропонованої проблеми є «взаємодія» та «професійна взаємодія».

Однозначне тлумачення змісту категорії «професійна взаємодія» у науковій літературі відсутнє. Основними ознаками цієї категорії є наявність форми спільної конкретної діяльності, емоційного компоненту, різновидів взаємовідносин, багатоманітність способів реалізації прямого та зворотного зв'язку.

Професійна взаємодія майбутніх офіцерів-прикордонників у службовій діяльності ґрунтується на різних видах вербального спілкування з колегами усіх рівнів, з мешканцями прикордонного регіону, громадянами іноземних держав, які перетинають кордон України тощо [1].

З метою глибокого та якісного розкриття характеристики зазначеної проблеми вважаємо, що слід сформулювати цілі, форми та способи діяльності, види спілкування тощо. На підставі цього буде сформована система професійної взаємодії у прикордонній професійній діяльності та проаналізовані її основні складові.

Таким чином, професійна взаємодія у прикордонному відомстві України є достатня та необхідна умова для реалізації відносин цієї професійної сфери. Професійна взаємодія у прикордонному відомстві охоплює і окремі особистості, і соціальні спільноти і інститути в цілому, а також водночас безпосередній та опосередкований вплив між зазначеними об'єктами.

Особливостями професійної діяльності офіцерів Державної прикордонної служби України є розподіл функціональних обов'язків, регламентованість, авторитарність в управлінській ланці, неухильне виконання вимог статуту, обмеженість у прийнятті і реалізації певних рішень. Зазначені чинники не сприяють процесамсамовдосконалення та саморозвитку, а

відповідно і формуванню в офіцерів-прикордонників здатності до професійної взаємодії [2]. В Україні прийнято Закон «Про Державну прикордонну службу України», у якому зазначено основні завдання відомства, присвячені забезпеченню цілісності кордонів та охороні суверенних прав і свобод України [3]. Ці завдання є складовою системи національної безпеки України.

В основі професійної діяльності офіцерів-прикордонників лежить виконання таких функцій:

- організація та здійснення прикордонного контролю;

- контроль та пропуск транспортних засобів та осіб;
- зупинення нелегального переміщення транспорту та осіб через кордон;
- узгодження дій із військовими та правоохоронними структурами щодо захисту кордону;
- реалізація розвідувальної, інформаційно-аналітичної та пошуково-розшукової діяльності щодо забезпечення цілісності держави;
- забезпечення участі у протидії кримінальним угрупованням різних видів.

Ще одним комплексом завдань, що виконують офіцери-прикордонники, є завдання, дотичні до охорони окремої ділянки кордону, зокрема: організація та здійснення прикордонного контролю та охорони кордону в окремому прикордонному загоні. Зазначене вище передбачає як автономну, так і злагоджену взаємодію з наявними органами охорони кордону.

Слід зауважити, що майбутні офіцери-прикордонники у кадровій системі прикордонного відомства належать передусім до управлінської ланки. А це означає, що вони повинні приймати та обґрунтовувати управлінські рішення, забезпечувати злагодженість колективу прикордонників, створювати міцні зв'язки із мешканцями прикордонних регіонів, достойно представляти Україну перед громадянами іноземних держав тощо.

В управлінській діяльності офіцерів-прикордонників, які виконують оперативно-службову діяльність, варто проаналізувати таке завдання, як управління підрозділом охорони державного кордону. Змістом цього завдання є ефективне виконання оперативно-службових завдань, а це і передбачає високий рівень здатності до професійної взаємодії.

Наступним важливим завданням є забезпечення постійної готовності до виконання дій та управління засобами щодо виконання усіх існуючих оперативно-службових завдань. Можна стверджувати, що в основі ефективного виконання поданих вище завдань лежить здатність до здійснення професійної взаємодії (узгодження зв'язків між військовослужбовцями та структурними підрозділами).

У контексті представленої проблеми формування здатності майбутніх офіцерів-прикордонників до професійної взаємодії протягом їх професійної підготовки обумовлене особливостями професійної діяльності. Виконання більшості оперативно-службових завдань неможливе без процесу професійної взаємодії.

Зміст сучасної професійної діяльності та підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників під час навчання у вищому військовому навчальному закладі прикордонної служби характеризується активним впровадженням передового бойового досвіду, слідуванню історичним військовим традиціям, а також активному впровадженню інновацій, з-поміж яких підготовка до професійної взаємодії є надзвичайно значущою.

Література

1. Дияк В. Особливості соціально-економічної підготовки як складової фахової підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників. *Збірник наукових*

праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Сер. : Педагогічні та психологічні науки. 2013. № 3. С. 76-85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnapv_ppn_2013_3_10.

2. Іщенко Д. Методика оцінювання професійної компетентності офіцерів відділів прикордонної служби. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки. 2015. № 2. С. 121-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadpcpn_2015_2_13.*

3. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3 квітня 2003 р. №661-IV. *Відом. Верхов. Ради України. 2003. №27. Ст. 208. Зі змінами ; ост. ред. 9 черв. 2013 р.*

УДК 378.147:81'243:61-057.875:004.76

Федчишин Н.О.

доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов ТДМУ

Єлагіна Н.І.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов ТДМУ

Кліщ Г.І.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ТДМУ

Горпініч Т.І.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ТДМУ

ІНШОМОВНА ГРАМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

В умовах сучасного етапу розвитку суспільства дедалі зростає значущість знань з іноземних мов як однієї з невід'ємних характеристик висококваліфікованого фахівця, спроможного конкурувати на міжнародному ринку праці. Сформовані компетентності з іноземної мови є саме тим засобом, завдяки якому особистість здатна реалізувати свої професійні якості в іншомовному середовищі. Знання англійської, німецької мов стають передумовою вдосконалення фахових знань, адже дозволяють не лише отримати інформацію про досягнення медичної науки, постійно дізнаватися з першоджерел про новинки у сфері медицини, але й на фаховому рівні спілкуватися з колегами різних країн.

Іншомовне автентичне спілкування насамперед дає змогу формувати соціокультурну, соціолінгвістичну, країнознавчу та дискурсивну компетентності. У такому випадку студенти мають змогу не лише опанувати граматичні явища у певному контексті, а й задовольняти свої пізнавальні потреби, завдяки чому процес оволодіння граматичним матеріалом набуває більшої вмотивованості.

Якісна підготовка працівників охорони здоров'я, формування професійної іншомовної компетентності лікарів і їх фахової культури вимагають від організації навчального процесу у вищому навчальному закладі спрямованості на оволодіння майбутніми медиками відповідними мовними